

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

81. An Inquisitores possint punire Confessarios, qui tempore Iubilæi
absolvunt Hæreticos in foro Conscientiæ? Et docetur non esse puniendum
Confessarium absolventem aliquem cum opinione probabili. Ex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

quæ incipit, *In multis*, &c. ubi super blasphemias etiam non hereticas constituuntur iudices Inquisitores. Sed hoc in praxi non observatur. Nam in Tribunali S. Inquisitionis hodie tantum contra blasphemantes hereticas inquiruntur, etiam si ex calore iracundiae dictas blasphemias fecerint, ut tenet Rojas loc. citat. & Albertin. de agnoscent. quest. 27. num. 18. cum aliis, licet tales puniendi sint mitiori poena. Vide etiam Riccium in praxi tom. 1. resolut. 423. ubi asserit blasphemantes calore iracundiae & in ludo, debere abjurare. Sed de hoc infra. Vide etiam Emmanuelem de Valle Moura opus. de ensal. sect. 3. cap. 3. num. 7. ubi invehitur in quemdam Theologum, qui liberavit à jurisdictione Inquisitorum blasphemantem ex magna iracundia & vehementi passione.

Inf. in ref.
quæ hic est
inf. in tr. 12
ref. 2. §. 1.
ad med.

4. Notandum est etiam hic obiter quoddam Inquisitores possunt punire blasphemantes sub conditione, ut v.g. Non credo in Deum, nisi te occidam, quia hæc blasphemia conditionalis habet in se puram, implicitam affirmativam, videlicet quoddam si ad occidendum illum opus fuerit in Deum non credere, paratus est libenter facere. Ita Rojas ubi supra, num. 173. & 174. & post illum Lazarius de tract. blasphemia, quest. 6. num. 11.

RESOL. LXXIX.

An Inquisitores possint punire tamquam hereticum Confessarium asserentem penitentem, ut sibi revelet complices, alias cum non posse, nec velle absolvere?

Et an in tali casu penitens teneatur denunciare talem Confessarium tamquam hereticum in Tribunali S. Inquisitionis? Ex p. 4. tr. 8. Ref. 97.

§. 1. **A**ffirmativam sententiam docet Medina in summa lib. 2. cap. 4. §. 1. quem sequitur Lopez in instruct. Confess. part. 1. cap. 27. §. Commendamus quoque. Vnde putant talem Confessarium esse denunciandum, quia hæresis est affirmare, quoddam teneatur penitens eam circumstantiam confiteri, nam sequeretur licitum esse infamare proximum.

2. Sed contrariam opinionem tuetur Villalobos in summa, tomo primo, tractatu nono, difficult. 38. numero nono, ubi sic ait: [Añade Medina, que si el Confessor dice al penitente no os he de absolver, ni puedo hazerlo si no me revelais el complice, que el penitente en tal caso tiene obligacion à denunciarlo como herege en el S. Oficio, porque es herege dezir, que esta circunstancia es necessaria declararla en la confesion, y por el consequente dize, que si el penitente viene à confessarse cop otro, y le dize lo que se passo con el primero que no le ha de absolver hasta que denuncie al S. Oficio como de Heresia y trayga recaudo como lo ha hecho assi. Pareçeme que el P. Maestro Medina estava muy colerico que el sentido de aquellas palabras no es tan rigoroso como el le haze, que el dezir, no puedo, muchas vezes es mesmo que no quiero. Ita ille; & ita etiam hanc sententiam tenet Cortolanus tract. de cas. reserv. part. 1. sect. 3. art. 9. num. 3. ubi citat Petrum Navarra. Et ratio est. Nam licet sit hæresis dicere, non esse illicitum infamare proximum, tamen controversatur inter DD. an revelatio complices in confessione sacramentali facta, sit infamare proximum, de qua questione vide me ipsum in 1. part. tr. 7. Ref. 10. 7. de circumstan. ref. 49. &c.

Quæ nunc
est in tom. 1.
tr. 7. Ref. 10.
&c.

RESOL. LXXX.

An Inquisitores possint punire Confessarios frangentes sigillum Confessionis?
Et notatur Sacerdoti, qui sigillum confessionis frangit, poenam à jure imponi poenam, quam de facto incurrit. Ex p. 4. tr. 8. Ref. 95.

§. 1. **R**espondeo negativè, nisi, ut docet Molfesius in summa tom. 1. tr. 7. cap. 23. num. 68. admitteret error in intellectu revelantis, defendendo licitam esse revelationem huius sigilli, vel aliter male sentiret de Sacramentis Ecclesiæ, quia in tali casu cognitio ejus criminis spectaret ad Tribunal S. Inquisitionis, ubi non recipiuntur denunciations in aliis casibus, sed remittuntur ad iudicem Ecclesiasticum ordinarium, & ita intelligendus est Alphonsus de Leone de officio Confessarii tom. 1. recollect. 12. n. 12. cap. 3. quatenus dicit Confessarios frangentes sigillum confessionis esse Inquisitoribus denunciandos.

2. Notandum est tamen hic obiter Sacerdoti, qui sigillum confessionis fregit, nullam à jure imponi poenam, quam de facto incurrit. Sed in cap. omni iuris que sexus, de penit. dicitur debere deponi à sacerdotali officio, & ad agendam poenitentiam in arctum Monasterium detrudi. Sed hæc requirunt sententiam iudicis. Ita Coninch. de Sacram. disp. 9. dub. 4. n. 70. Sed Doctores qui referunt poenas infligendas Sacerdotibus sigillum revelantibus, plena manu congerit Augustinus Barbosa, vir quidem doctus, in collect. 10. 2. lib. 3. tit. 8. cap. 12. num. 15. & Menochius de arbit. lib. 2. c. 2. §. casu 414.

RESOL. LXXXI.

An Inquisitores possint punire Confessarios, qui tempore Iubilæi absolunt Hæreticos in foro conscientie?
Et docetur non esse puniendum Confessarios absolventem aliquem cum opinione probabilis? Ex part. 4. tr. 8. Ref. 109.

§. 1. **E**X Covarruvia P. Vasquez in 3. part. tom. 4. tract. de excomm. dub. 19. num. 15. & 16. obviat Inquisitores solitos esse punire huiusmodi Confessarios qui tempore Iubilæi, in qua non concluditur tamen in specie crimen hæresis, audent absolvere hæreticos occultos, & ita etiam docet Homobonus in consilio, mor. vol. 2. p. 4. ref. 19.

2. Sed hoc factum displicet Joanni Sancto, qui in selectis disp. 44. num. 2. & disp. 48. n. 51. docet non esse puniendum Confessarium absolventem aliquem cum opinione probabilis, quia res quæ culpa caret, in damnum vocari non debent; cap. 2. de constit. nec sine culpa quispiam puniendus est, cum nullus sit dignus poena, nisi ob culpam, ex l. puerus, ff. ad legem Aquiliam, c. satis perversum, dist. 56. c. innotentum 16. q. 7. Sed Confessarius absolvens virtute Iubilæi hæreticum occultum, non committit culpam, quia utitur opinione probabilis, ut videre est apud me ipsum in tract. de absolutione ab hæresi, * resol. 1. licet ego teneam opinionem negativam; ergo non est dignus aliqua poena. Vnde §. 5. Molfesius in sum. tom. 1. tr. 7. c. 21. n. 63. sic ait: Quoddam autem dicunt quod Domini Inquisitores punire solent delictum Confessarios, non constat, & de jure non procedit. Ita dicit ille. Sed ego resolutionem huius dubij remitto potestati DD. Inquisitorum.

RESOL.